

Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Dominika Krošláková		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2023/2024
Název práce	DUCHOVNÍ ŽIVOT VE FOTOGRAFII		
Oponent práce	Doc. Mgr.art. Silvia Saporová, ArtD.		

Teoretická bakalářská práce Dominiky Krošlákové se venuje osobitej téme duchovného kresťanského života vo fotografii. Študentka si stanovila náročnú výzvu ako uchopiť spiritualitu a skúmať duchovný život zaznamenávaný médiom fotografie. Práca sa komplexne zaoberá úvahami o význame fotografií s tematikou duchovného života, či impulzom a podnetom k vzniku takýchto obrazov. V úvode práce si Dominika kladie osobné existenciálne otázky o tom, čo je to duchovný život, čím je v súčasnosti naplnený duchovný život kresťana a čo je vlastne umením duchovného života? Následne svoju pozornosť zameriava na metodiku svojho výskumu : akým typom fotografických obrazov sa chce zaoberať a akým spôsobom interpretovať duchovné obrazy.

Štruktúra bakalárskej práce je prehľadne rozdelená do 3 ťažiskových okruhov: 1. *História zobrazovania duchovného života v umení*, 2. *Duchovný život vo fotografii*, 3. *Duchovný obraz a výstavný priestor*. Dominika nás v prvej kapitole práce prevedie stručným historickým exkurzom zobrazovania kresťanských námetov v období gotiky, renesancie a baroka. Táto kapitola pre študentku slúži skôr ako východiskový rámec pre nastienenie tejto spirituálnej témy a definovanie podstaty „kultového a zbožného“ obrazu. Analyzuje funkciu cirkvy v daných obdobiach a prirodzenú previazanosť umenia a náboženstva. V poslednej podkapitole 1.3. *Počiatky fotografického zobrazovania náboženských námetov* sa Dominika dostáva už k meritu veci a uvádza prvé konkrétne fotografické príklady.

V druhej kapitole: *Duchovný život vo fotografii*, sleduje študentka postupný návrat témy duchovna vo fotografii a predkladá tri rozličné prístupy, ktorými podľa nej, fotografie boli schopní zaznamenať duchovno a prežívanie kresťanskej viery. Kapitulu tematicky rozčleňuje na tri hlavné skupiny: posvätný priestor, náboženský predmet a duchovné konanie. Dominika tu rozvíja dve paralelné roviny duchovna vo fotografii: prvou je tá, v ktorej je duchovno ústrednou témou zobrazovania tj. kde sa objavujú rôzne atribúty a symboly viery, prípadne sú aj žánrom dokumentárnym. Druhá rovina je zasvätená fotografii ako kontemplatívne obrazu, ktorý dokáže diváka duchovne povzniesť a otvoriť ho vnútorným aspektom prežívania našej existencie.

V podkapitole 2.1 sa študentka venuje posvätnému priestoru a zdôrazňuje hlavne osobnú dimenziu duchovnosti, ktorú vidí na miestach vybočujúcich z bežných sakrálnych priestorov. Miesta typu krajina, les, tichý kút domácnosti chápe ako posvätné, pokiaľ sa k nim jednotlivce obracia so zámerom duchovnej reflexie. Dominika, v tejto kapitole, prezentuje autorské súbory napríklad od *Debory Loučkovej: Chrám srdce 2020*, kontemplatívne obrazy od *Arriho*

Kakkinena: Whiteneses, 2005 alebo súbor *Paula Ridera: Penance, 2019*, v ktorých zaznamenáva pôvodne „samotky“ vo väzniciach ako miesta, kam ľudia prichádzajú za cieľom vykonania modlitby.

Náboženskému predmetu sa študentka venuje v podkapitole 2.2, ktorý v kresťanstve slúži na vyjadrenie oslavy a oddanosti k Bohu. Pre veriacich, podľa Dominiky, je náboženský predmet prejavom a vyznaním viery a liturgické predmety slúžiace pri rituáloch omše sa stávajú posvätnými. Do tejto kategórie zaraďuje aj atribúry svätcov a prípadne predmety v domácnostiach určené na osobnú zbožnosť. Svoje úvahy dopĺňa študentka rôznymi autormi, ktorí sa v svojej tvorbe zaoberajú podobnými tématickými okruhmi ako napr. významný český fotograf *Ivan Pinkava*, *Anna Sajdok* so sériou *Boží služby, 2015* a ďalej *Adrian Fernández* zobrazujúci náboženské sošky so silne humanizujúcim podtextom. Kapitulu *Duchovný život vo fotografii* študentka končí poslednou, za to veľmi podrobnou podkapitolou s názvom *Duchovné konanie*. Tu sumarizuje Dominika autorov, ktorí sú reprezentantmi práve dokumentárneho žánru a zaznamenávajú rôzne podoby praktizovania duchovného života. Napríklad autor *Przemysław Pokrycki* so sériou *Rituály prechodu 2005* a podobne *Lubo Stacho* v *Prvom svätom prijímaní z rokov 1993-96*. Ďalej fotografi ako *Jan Čága* mapuje život rehoľných sestier a *Matúš Zajac*, ktorý vyše 20 rokov sledoval vyznavačov náboženstiev z rôznych regiónov atď.

Teoretickú bakalársku prácu študentka uzatvára kapitolou 3 *Duchovný obraz a výstavný priestor*, kde si definuje miesto pre duchovné obrazy a obrazy vytvorené pre sakrálny priestor konkrétne v podobe fotografických výstav instalovaných v týchto posvätných chrámoch.

Pozitívne hodnotím rozsah práce. Jazykovo a štylisticky je bakalárska práca Dominiky Krošlákovej príjemne čitateľná a v texte sa objavujú aj pokusy o reflexiu niektorých autorkiných duševných impulzov. Súčasťou práce, ktorá rovnocenne dotvára textovú časť, je veľmi kvalitná obrazová príloha. Práve, v takomto type teoretickej práce, ktorá je istým zhrnutím a predstavením autorov, je obrazová príloha zásadná.

Jedinou pripomienkou k práci je zaradenie kapitoly 1. *História zobrazovania duchovného života v umení* a to konkrétne časti: 1.1 *Kultový a „zbožný“ obraz* a 1.2 *Význam kresťanských obrazov v gotike, renesancii a baroka*. Tu je zreteľné, že kapitoly sú až príliš skratkovité a zjednodušené, a niektoré študentkine tvrdenia postrádajú presnejšiu znalosť historických a umeleckých faktov. Je otázkou, či bolo naozaj nutné zaradiť tento historický exkurz do inak dostatočne rozsiahlej práce.

Napriek poslednej pripomienke vnímam bakalársku teoretickú prácu Dominiky Krošlákovej za poctivo a kvalitne spracovanú a doporučujem ju komisii prijať. Prácu hodnotím A.

Návrh klasifikace:A - výborně.....

V(e)Zlíně..... dne17. 5. 2024.....

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------